

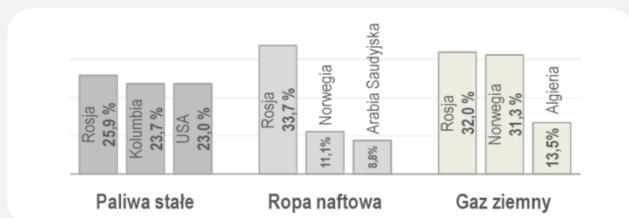

UNIA ENERGETYCZNA

Niniejszy numer Informatora opracowano na podstawie komunikatu Komisji Europejskiej „Strategia ramowa na rzecz stabilnej unii energetycznej opartej na przyszłościowej polityce w dziedzinie klimatu” COM(2015)80

Podstawy „unii energetycznej”

Unia Europejska jest obecnie największym na świecie importerem energii pierwotnej^A – każdego roku przeznaczane jest na ten cel ok. 400 mld euro^B, a ponad połowa (53%) energii zużywanej w UE pochodzi właśnie z importu. Jest to jednocześnie import od dość niewielkiej liczby dostawców, co wiąże się z potencjalnym zagrożeniem bezpieczeństwa dostaw. Szczególnie niekorzystnym jest tutaj fakt, że około 30% każdego z kluczowych dzisiaj nośników energii sprowadzanych do Unii, nabywane jest od jednego dostawcy (patrz rys.1).

Rys. 1 Główni dostawcy (do UE-28) kluczowych źródeł energii w 2012 r.
źródło: dane eurostat / artykuł pt. „Produkcja i import energii”

Wobec tego oraz problemów jakie niesie ze sobą istnienie wielu strategii energetycznych, różnych w każdym z 28 państw członkowskich UE (także w zakresie importu energii), potrzeba zintegrowania wewnętrznego rynku energii stała się sprawą priorytetową. Skoordinowanie działań na rzecz wspólnej polityki energetycznej niewątpliwie przyczyni się także do realizacji założeń (ściśle z nią powiązanych) europejskich

^A Energia pierwotna – suma energii zawartej w pierwotnych źródłach energii (przede wszystkim w węglu, ropie, gazie ziemnym, uranie, źródłach odnawialnych).

^B w 2013 r. Jest to ponad 20% całkowitej wartości importu UE.

strategii dotyczących zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatu.

W opublikowanym na początku 2015 roku komunikacie zatytułowanym „Strategia ramowa na rzecz stabilnej unii energetycznej opartej na przyszłościowej polityce w dziedzinie klimatu”, Komisja Europejska (KE) wymienia 5 obszarów, stanowiących podstawy utworzenia tzw. „unii energetycznej”. Główne działania ujęte w kolejnych obszarach zacytowano w tabeli poniżej.

1	<p>Bezpieczeństwo energetyczne, solidarność i zaufanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dywersyfikacja dostaw (źródeł energii, dostawców i tras) ➤ Współpraca na rzecz bezpieczeństwa dostaw ➤ Wzmacnianie roli Europy na globalnych rynkach energii ➤ Większa przejrzystość w zakresie dostaw gazu
2	<p>Zintegrowany europejski rynek energii:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Łączenie rynków przez połączenia międzysystemowe ➤ Realizacja i modernizacja przepisów w zakresie wewnętrznego rynku energii ➤ Zacieśniona współpraca regionalna w ramach wspólnej polityki UE ➤ Nowa oferta dla konsumentów ➤ Ochrona użytkowników podatnych na zagrożenia
3	<p>Efektywność energetyczna jako sposób na ograniczenie zapotrzebowania na energię:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zwiększenie efektywności energetycznej w sektorze budownictwa ➤ Działania na rzecz energooszczędnego i niskoemisyjnego sektora transportu
4	<p>Obniżenie emisyjności gospodarki:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ambitna polityka przeciwdziałania zmianie klimatu ➤ Lider w dziedzinie odnawialnych źródeł energii
5	<p>Badania naukowe, innowacje i konkurencyjność</p>

■ Aby skutecznie zarządzać „unią energetyczną” planowane są:

- zapewnienie spójności polityki energetycznej i klimatycznej na każdym szczeblu administracyjnym (unijnym, krajowym, regionalnym, lokalnym);
- ścisłe egzekwowanie istniejących oraz nowych regulacji w tej dziedzinie;
- dalsze dążenie do spełnienia wcześniej przyjętych celów w zakresie redukcji emisji oraz w zakresie zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii;
- uproszczenie formalności związanych z wdrażaniem odpowiednich działań;
- uskutecznienie działań informacyjnych i ułatwienie dostępu do rzetelnych i precyzyjnych informacji, analiz, instrukcji;
- stałe monitorowanie i omawianie postępów we wdrażaniu przyjętych założeń;
- wypracowywanie rozwiązań pojawiających się problemów;
- wykorzystywanie pojawiających się szans i dostosowywanie strategii do nowych okoliczności.

Efektywność en. w budownictwie

■ O ogromną rolę w zmniejszeniu zapotrzebowania na energię Komisja Europejska niezmiennie widzi w działaniach poprawiających efektywność energetyczną w transporcie i w budownictwie. Efektywność energetyczna, jest to *stosunek uzyskanych wyników, usług, towarów lub energii do wkładu energii* – wyższa efektywność oznacza, iż mniej energii potrzebne jest do realizacji określonego zadania. W budownictwie najczęściej energii przeznaczane jest na ogrzewanie i chłodzenie pomieszczeń budynków - szacuje się że nawet 3/4 budynków mieszkalnych w UE wymaga inwestycji zwiększających ich efektywność energetyczną. Zadania jakie stawia sobie Komisja w tym kontekście to:

- całościowy przegląd regulacji dotyczących efektywności energetycznej (m.in. dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej, i dyrektywy w sprawie charakterystyki

energetycznej budynków) oraz opracowanie propozycji niezbędnych zmian;

- zwiększenie dostępności funduszy na finansowanie przedsięwzięć termomodernizacyjnych, uproszczenie formalności związanych z możliwością ich pozyskiwania;
- opracowanie unijnej strategii w zakresie ogrzewania i chłodzenia.

Pakiet

■ Opisywana „Strategia ramowa (...)” jest podstawowym dokumentem zestawu komunikatów KE wydanych w ramach tak zwanego PAKIETU DOTYCZĄCEGO UNII ENERGETYCZNEJ. Na pakiet ten składają się ponadto:

- komunikat COM(2015)81 „Protokół paryski – plan przeciwdziałania zmianie klimatu na świecie po 2020 r.” oraz
- komunikat COM(2015)82 „Osiągnięcie docelowego poziomu 10 % w zakresie elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych. Przygotowanie europejskiej sieci elektroenergetycznej na 2020 r.”.

W tych dwóch dokumentach skonkretyzowano część zapisów „Strategii ramowej (...)”, tj. te dotyczące działań ograniczających zmiany klimatyczne w kontekście przygotowywanego nowego światowego porozumienia klimatycznego oraz te dotyczące połączenia rynków energii elektrycznej państw członkowskich UE.

Opracowali: **Małgorzata Głowacz**
m.glowacz@itb.pl

Kamil Kułaga
k.kulaga@itb.pl

Instytut Techniki Budowlanej